

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 17 СТАТИСТИКА

Освітня програма Економіка

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
обліку і оподаткування
Протокол № 1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Статистика
Освітня програма	Економіка\Економічна кібернетика
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття - 14 год. Самостійна робота - 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6480

2. Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є величини та чисельні співвідношення масових соціальних явищ, а також їх виникнення, розвиток та взаємозв'язок. Основними елементами освітньої компоненти «Статистика» є: її предмет та методи, особливості проведення статистичного спостереження, підходи та методи до зведення та групування статистичних даних, характеристика абсолютних та відносних величин, визначення середніх величин та показників варіації, а також аналіз рахів динаміки.

Мета та цілі курсу

Метою вивчення навчальної дисципліни є опанування методів та прийомів статистичних досліджень і набуття практичних навичок збирання, обробки та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси.

Основними цілями вивчення дисципліни є вивчення методологічних та методичних питань статистичного дослідження соціально-економічних процесів, принципів організації статистичних спостережень, методики розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання інформації.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП)

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК04. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані

результати.

СК06. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК07. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання

ПР08. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПР12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПР21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

3. Структура курсу

№	Тема	Зміст	Завдання
1.	Тема 1. Предмет і метод статистики.	1. Визначення та значення статистики 2. Предмет статистики 3. Методи збору та обробки статистичних даних 4. Аналіз та інтерпретація даних 5. Приклади застосування статистики	Тести, питання, практичні завдання, кейси
2.	Тема 2. Статистичне спостереження	1. Визначення та значення статистичного спостереження 2. Методи статистичного спостереження 3. Організація та проведення статистичного спостереження 4. Обробка та аналіз зібраних даних 5. Приклади статистичних спостережень	Тести, питання, практичні завдання, кейси
3.	Тема 3. Абсолютні та відносні величини.	1. Визначення абсолютних та відносних величин	Тести, питання, практичні

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Методи розрахунку абсолютних величин 3. Методи розрахунку відносних величин 4. Порівняння та інтерпретація даних 5. Практичне застосування абсолютних і відносних величин 	завдання, кейси
4.	Тема 4. Зведення і групування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та значення зведення і групування 2. Методи зведення даних 3. Методи групування даних 4. Аналіз зведених і згрупованих даних 5. Приклади застосування зведення і групування 	Тести, питання, практичні завдання, кейси
5.	Тема 5. Середні величини	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та значення середніх величин 2. Види середніх величин 3. Методи розрахунку середніх величин 4. Застосування середніх величин 	Тести, питання, практичні завдання, кейси
6.	Тема 6. Показники варіації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та значення показників варіації 2. Основні показники варіації 3. Методи розрахунку показників варіації 4. Застосування показників варіації 	Тести, питання, практичні завдання, кейси
7.	Тема 7. Ряди динаміки.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та значення рядів динаміки 2. Типи рядів динаміки 3. Методи аналізу рядів динаміки 4. Інтерпретація результатів аналізу рядів динаміки 	Тести, питання, практичні завдання, кейси
8.	Тема 8. Статистичні індекси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та значення статистичних індексів 2. Види статистичних індексів 3. Методи розрахунку статистичних індексів 4. Застосування статистичних індексів 	Тести, питання, практичні завдання, кейси

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		--
Практичні з-тя	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3			35
Самостійна р-та																15		15
Індивідуальні завдання															10			10
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	15	50	100
Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.																		

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	--
Практичні заняття	35
Самостійна робота	15
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Мультимедіа, комп'ютери, Linux, Windows, Пакет прикладних програм Openoffice, MS Office 365 for Education, Google Workspace, роздатковий матеріал

Література:

1. Благун С. І. Статистичний аналіз і моделювання соціально-економічних об'єктів та процесів: підручник. За ред. Проф. В.П. Кічора. Львів: Растр-7, 2022. 400
2. Frost J. Introduction to Statistics: An Intuitive Guide for Analyzing Data and Unlocking Discoveries. Statistics By Jim Publishing, 2020. 255 p.
3. Горкавий В. Статистика. Алерта, 2020. 644 с.
4. Кушнір Н. Б. Статистика. Київ : Центр учб. літ., 2019. 208 с.
5. Мармоза А. Т. Теорія статистики. 2-ге вид. Київ : Центр учб. літ., 2021. 592 с.
6. Непарна А. В., Дмитрієва І. А. Загальна теорія статистики. Харків : ПП Іванченка, 2022. 720 с.
7. Ткач Є. І. Загальна теорія статистики. 3-тє вид. Київ : Центр учб. літ., 2019. 442 с.
8. Шпігельхальтер Д. Книга Мистецтво статистики. Прийняття аргументованих рішень на основі даних. Київ : КМ-БУКС, 2023. 384 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Облік і оподаткування, вул. Шевченка, 57, 706 кабінет, https://koia.pnu.edu.ua/ , koa@pnu.edu.ua
Викладач	Благун Семен Іванович
Контактна інформація викладача	semen.blahun@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: <ul style="list-style-type: none">▪ Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).▪ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція)▪ Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція)▪ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-
--------------------------	---

	<p><u>дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Наказ 1093 про створення комісії</u> ▪ <u>Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u> ▪ <u>Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”</u> <p>Корисні посилання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: https://naqa.gov.ua/академічна-доброчесність/ • Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти https://academiq.org.ua/ • Закон України “Про запобігання корупції”- https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18 • Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо викривачів корупції» – https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/198-IX • Викривачі корупції (відповіді на поширені запитання на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції) – https://nazk.gov.ua/uk/departament-organizatsiyi-roboty-iz-zapobigannya-ta-vyyavlennya-koruptsiyi/metodychni-rekomendatsiyi/ • Вебінари “Академічна доброчесність” – https://academiq.org.ua/vebinari-akademichna-dobrochesnist/ • Інформаційні бюлетені “Академічна доброчесність Infobulletin” в межах проекту сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) – https://academiq.org.ua/novyny/informatsiini-bulleteni/ <p>При використанні AI-інструментів (напр., ChatGPT) дозволяється лише з посиланням на джерела</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja</p>

Викладач

Семен БЛАГУН